

Narocnina
\$2.00
na leto.

CLEVELANDSKA

AMERIKA

"Clevelandka Amerika"
20 ST. CLAIR AVE. E. L.
CLEVELAND, OHIO

VOL. 3. NO. 3.

CLEVELAND, OHIO V TOREK 11. JANUARIJA, 1910.

VOL. III.

Veliki dobicki.

MESARSKI TRUST JE V PRETEKLEM LETU ZA-SLUZIL MILIJONE IN MILIJONE.

Kjeb temu se cene mesu niso znižale, pač pa reso povz-digali.

SWIFT & Co.

New York, N. Y. 10. jan. — Trostajnska mesarska tvrdka, Swift & Co., ki ima pod svojo kontrolo skoro vse meso v Zjednotenih državah, je včeraj za svoje delnicarje podala statutski svojega delovanja v preteklem letu. Iz slednje se razvede, da je bilo preteklo leto eno najboljših za mesarski trust. Pa tudi je občno znano, da je bilo preteklo leto meso skoraj še enkrat tako drago kot druga leta. Mesarski trust ima \$60.000.000 kapitala in na ta kapi-tal je bilo plačanih več nego tri milijone čistega dobicka ali dividende. Skupni dobicek, ki ga je mesarski trust naredil v preteklem letu znaša \$22.000.000 ali 35 odstotkov kapi-tala.

Sedaj je pač jasno, kam gre naš denar, ko plaćujemo grozne cene za meso. Trust za meso krči, da je živila draga, da je klaja pomankljiva, a ko pride konec leta, pa v takme cele milijone v svoje žepe. \$22.000.000 zasluziti v enem letu, pač niso maceje solze. Dobro bi bilo, če bi Taft tudi mesarski trust enkrat potipal neko-kliko za vrat.

So ga natepli.

Dedwood, S. D. 9. jan. — Prejšnji kongresman in sedanji izdajatelj nekega tednika v tem mestu Freeman Knowles, je bil pri včerajini seji pokrajinske komisarjev po nekem od velikih premogarskih družbe v ročico komisarjev z bitem pre-tepen. Odvetnik je trdil, da ga je Knowles v eni zadnjih stekli svojega lista po krivici napadel. Knowles je zapustil krvavega obraza zbornicu.

Zgimli ribiči.

Canso, N. S. 9. jan. — Pri prozmem snažnem viharju, ki je nedavno divjal po celem območju se sumi, da je utonilo ribicev, ki jih je vihar založil na odprtem morju. Doseči se ni že nikhe vrnil in trdi se, da je vihar založil na morju. Izmed vseh ribičev, ki jih sta se vrnili samo dve barki, ki sta ušle vihar-

Nevarna razstrebla.

Binghamton, N. Y. 10. jan. — Kjemi, Dahlstrom Metal Co. je danes zjutraj eksplodiralki kotel za gospodarsko živilo, ki je tovarna skoraj na razdrožje. Dva palična bilka in metla, mrtva; budil pa ni bilo v bližini, ker je nastala, ker je preko žarnjeni

zrak v nevarnosti.

Co. Ciudad, Mexico, ki je s toj resolucijo precej zgubil na svojem ugledu.

Rev. A. Kastiger iz La Salle, Ill., nam je naznani, da v mestu dva človeka, ki so sprejeti sveto \$200.00 ter jo ustvarili slovenski sirotin v Cherry, podobno posredovali

Iz Avstrije.

MINISTER JE ODREDIL,
DA SE V AVSTRIJI
NE SME BOJKOTI-
RATI BLAGO IZ
PRUSIJE.

Južni republiki Ecuador se je pričela razdirati nevarna kuga.

IZ INOZEMSTVA.

Dunaj, 8. jan. — Veliko razburjenje je povzročila ministerja odredba justičnega ministra, ki je prebivalcem, oziroma trgovcem v Galiciji zagrozil, da bodo kazensko zasledovani, če bodo še nadalje bojkotirali blago, ki prihaja iz blazene Prusije. Kakor znano so sklenili Poljski bojkot proti vsemu, kar je prusko ali nemško kot odgovor na nemške nasilnosti proti Poljakom.

Na Dunaju se pripravljajo že sedaj, da prosle 80 letnico cesarjevega rojstva. Baje mu nameravajo odkriti velik spomenik, katerih ima stari Franc-cij v Avstriji že itak preveč.

Washington, 8. jan. — V državnih oddelek je prišlo poročilo, da je v okraju Guayaquil, republika Ecuador zbruhnila nevarna holezen kuga. Bojijo se, da se ta grozna morilka ljudi zanesne mogoče celo v Panamo, kjer imajo tako živahen promet z Ecuadorjem. Za celo kanalsko zono bodo takoj odredili stroge sanitarni predpisi, nevarnost je velika, ker ob panamskem prekopu je uposljena tisoč delavcev vseh narodov. Ladije iz Ecuadorja nismo več v luču, pač pa ostajajo v karantenski postaji.

Berlin, 9. jan. — Socijalni demokrati so pri svojem zborovanju sklenili, da bodo rabili najhujša sredstva proti vladi, če ne dovoli reform za volitev v državnem zboru v pruskih pokrajinal. Sedaj imajo na Prusku takozvanji "trirazredni sistem."

Dr. Cook na Nemškem?

Port Jervis, N. J. 8. jan. — Tukaj se mudi brat dr. Cooka, ki je baje odrekil severni tečaj, da tega ni mogel dokazati. Ta brat pripoveduje, da se dr. Cook s svojo soprogo sedaj nudi v Nemčiji, kjer se baje pripravlja na novo potovanje proti severnemu tečaju. Pri tej ekspediciji bo dr. Cook bolj breviden in bo prinesel s seboj tudi dokaze, da je bil avoyer na res na severnem tečaju. Kdor se enkrat zlaže se mu ne vrijame več, je naše mnenje, da dr. Cook je imel cel svet skoro pol leta za norco.

Cannon premagan.

Washington, 10. jan. — Pri včerajini seji poslanske zbornice je dobil zbornični predsednik precegi gorkih na avno govor. Včino tren glasov je bila sprejeta rezolucija, da gornikov zbornice Cannon, ne sme imenovati komisije, ki bi imenovala, da ne bodo kupovali nobenih divil, katere cene so se redno rabe nepostavno zvišane.

North East, Pa. 9. jan. — Western Express včak Lake Superior je včeraj padel v neki vlek, v katerem so bili delavci. Slednjim se ni nizil, ki niso v nikakem ramserju, pač pa je bil na mestu mrtav. Včino vrednost je na trdu in vredno.

Rev. A. Kastiger iz La Salle, Ill., nam je naznani, da v mestu dva človeka, ki so sprejeti sveto \$200.00 ter jo ustvarili slovenski sirotin v Cherry, podobno posredovali

Taffova poslanica.

TAFT JE POSLAL ZBORU
JOCEMU KONGRESU
POSEBNO POSLA-
NICO.

V južni republiki Ecuador se je pričela razdirati nevarna kuga.

PRIPOROCILA.

Washington, 9. jan. — Ta koj ko se je včeraj pričelo zasedanje obeh zbornic, je dospela že dolgo pričakovana poslanica predsednika Tafta obeh zbornicam, da jo predate. Ta poslanica se peča najbolj s protitrušnimi postavami in z idejo, kako bi se mogočno ustanoviti zvezino inkorporacijsko sodišče. Najprvo se zavzemata za meddržavno trgovinsko komisijo. Slednja dobiha mnogo pritožb, in ker radi obilnega dela ne more vsega takoj rešiti, se s tem trgovinu, kako bo zavzemata za to važno stvar, ngnajo temperenčni fanatiki vedno bolj protipostavne stvari. Že samo iz trgovskega stajšča, pomeni uvedba prohibicije okoli 200 milijonov dolarjev na leto zrube za Zjed. države. Delave bi zgruhili na svojih placih skoro 50 milijonov na leto in druge industrije pa okoli 100 milijonov dolarjev.

MOG PROHIBICIE.

Vsa prizadevanja suhih fanati-kov so zmanj.

New York, N. Y. 9. jan. — sem je dospel mayor iz Milwaukee, David S. Rose, ki se je že mnogo trudil, da se bojuje proti fanatikom prohibicije z vsem uspehom. Med drugim je včeraj dejal, ko je govoril pred zbranim občinstvom: "Jaz sem za vzdržnost, toda proti mankom, kot jih uči temperenčni fanatiki, se hočem vedno bojevati. Prohibicija ne bo nikdar dospela do zmage, pač pa bo njenja moč se vedno zmanjšava, ker temperenčni fanatiki se bojujejo z vsemi nepostavnimi sredstvi, da dosegajo svoj namen. Za enaka vprašanja bi se morale naše postavodaje nekoliko bolj zavzeti, potem ne bi bilo toliko kričanja v deželi. Ker se pa države ne zmenijo za to važno stvar, ngnajo temperenčni fanatiki vedno bolj protipostavne stvari. Že samo iz trgovskega stajšča, pomeni uvedba prohibicije okoli 200 milijonov dolarjev na leto zrube za Zjed. države. Delave bi zgruhili na svojih placih skoro 50 milijonov na leto in druge industrije pa okoli 100 milijonov dolarjev.

POLOŽAJ V NICARAGUI.

Madriz, predsednik, hoče pri-dobiti našo vlado za sebe.

Washington, 10. jan. — Po poslednjih poročilih, ki so doslela v Washington, si novi predsednik republike Nicaragua, Madriz, prizadeva na vse krije, da si pridobi naklonjenost Zdjednjih držav. Vendar mu v Washingtonu ne zaupajo, ker vedo, da je tako zviti in hoče našo vlado potegniti za nos, kadar le more. Sedaj hlini prijateljstvo, ker bi rad, da bi ga naša vlada priznala kot prvega predsednika. Čudino se zdi naši vladci, ker Madriz trdi, da sta bila oba Cannon in Grove protipostavno umorjena v Nicaragui. Izjavil se je, da je edini Zelaya odgovoren za umor. Na konzul v Nicaragui je brzojavil v Washington, da je Madriz odpravil vse monopole in je državljanom zopet priznal iste pravice, ki jih je vzel Zelaya. Zadnjeno je naprosil privatne osebe, da ne nosijo več orožja pri sebi, ker s tem pride lahko vedno do vstaje.

Koliko velja panamski prekop.

New York, N. Y. 11. jan. — Zvezni poslanec Langley se je danes pripeljal v New York iz pokrajine Paname, kjer si je oglejalo delo pri prekopu. On pravi, da kanal ne bude gotov leta 1915, kadar je bilo objavljeno, in da bode veljali najmanj 500.000.000, 00 dolarjev. Nadalje je dejal, da mu nikako ne ugaja, ker je izmed 40.000 delavcev pri prekopu samo 6.000 Amerikanec. Ko sem videl, kako se celi vagoni denarja razdeljujejo med inozemske delavce, je dejal poslanik, se ni mogoč ubraniti misli, če bo kanal res vreden velikih zrtev, ki jih je doprineslo ameriško ljudstvo.

Nejub prizor.

Atlanta, Ga. 10. jan. — Tukaj je neki Geo. Burge, ki je bil radi umora svoje žene obsojen na smrt. Prihodnjo sredo ga bodo obesili. Poprej se je po "posrečilo" nekemu baptistovemu duhovnemu, da je spreobrnil. Peljali so ga v cerkev, kjer so ga potukali v skat vode med petjem, navzvenih ljudi. Pridrigar je pa govoril, da si je tako morilec svoje žene zaslužil "sladko smrtni" in večno življenje.

Proti dragim živilom.

Washington, 10. jan. — Zbornični zastopnik Adair je danes v zborničnih polancev uvozil predlog, po katerem naj se naroči predsedniku senata in zborničnemu govorniku, da imenujeta vsak komisijo treh oseb, ki naj prešteje varčne zase, ki niso v nikakem ramserju z zasturom. Ne glede na to, pa je bil na mestu mrtav. Včino vrednost je na trdu in vredno.

Dva usmrčena.

North East, Pa. 9. jan. — Western Express včak Lake Superior je včeraj padel v neki vlek, v katerem so bili delavci. Slednjim se ni nizil, ki niso v nikakem ramserju z zasturom. Ne glede na to, pa je bil na mestu mrtav. Včino vrednost je na trdu in vredno.

Zlata bodočnost.

V NEW YORKU IN CHICA-
GO MORIJO ITALIJAN-
SKI LOPOVI BREZ
PRENEHANJA.

Policija jim je vedno za peta, mi, vendor lopovi vedno pobegnajo.

LA MANO NERA.

Chicago, Ill. 9. jan. — B. Simone, spoštovan italijanski trgovec v tem mestu je dobil pred nekaj dnevi pismo iz italijanske lopovske organizacije v katerem se mu grozi, da mora prinesi \$5000 na določeno mesto, ker je sicer zapadel smrtil. Ko pridejo, spročimo v listu. Mohorske knjige so nam pa popolnoma poše, ter nimamo nobenih več v zalogi.

— Se enkrat naznjamamo, da praktike iz starega kraja še niso prisle, torej ne moremo z njenimi postreki, kakor nam je želim. Ko pridejo, spročimo v listu. Mohorske knjige so nam pa popolnoma poše, ter nimamo nobenih več v zalogi.

— Državljivo sv. Vida, št. 25. K. S. K. priredi v nedeljo, 10. jan. v Grdinove dvoran trgovcev v tem mestu, da dobijo pred nekaj dnevi pismo iz italijanske lopovske organizacije v katerem se mu grozi, da mora prinesi \$5000 na določeno mesto, ker je sicer zapadel smrtil. Ko pridejo, spročimo v listu. Mohorske knjige so nam pa popolnoma poše, ter nimamo nobenih več v zalogi.

— S. K. V. društvo sv. Alojzija pa priredi isto nedeljo, 10. jan. v Knaysovi dvoran veliko maskeradno veselico s plesom.

To nam že oznanjajo veliki lepaki po celo slovenski naselbini. Delajo se velike priprave, da nastopijo lepe maske. Pripravljena so tri darila, ki se razdelijo najboljšim maskam. Vstopina je samo 25 centov, ženske nemaskirane so proste. Društvo sv. Alojzija je naredilo obsežne priprave, da bo na maskeradni večer dosegel svoj udeležbe. Začetek ob osmi uri po poledne.

— S. K. V. društvo sv. Alojzija pa priredi isto nedeljo, 10. jan. v Knaysovi dvoran veliko maskeradno veselico s plesom.

To nam že oznanjajo veliki lepaki po celo slovenski naselbini. Delajo se velike priprave, da nastopijo lepe maske. Pripravljena so tri darila, ki se razdelijo najboljšim maskam. Vstopina je samo 25 centov, ženske nemaskirane so proste. Društvo sv. Alojzija je naredilo obsežne priprave, da bo na maskeradni večer dosegel svoj udeležbe. Začetek ob osmi uri po poledne.

— Grozna zmota Mrs. Ma-

ry imko, na 206 E. 33rd St. je hotela dati svoji sedemdesetnemec hički olje v oljavo bolecino. Po neprevodnosti je na zgrabiila steklenico, kjer se je nahajal karbol. Svojo zmoto je trenutoma opazila in prepeljala otroka v Alešovo bolečino, kjer se upajo, da obranjajo otroka pri življenju.

— Zrakoplov v Clevelandu.

V našem mestu imamo sedaj resnični zrakoplov. Razstavljen je pri Bayley Co. v sestem nadstropju. Ta stroj je natančni posnetek onega, s katerim je znani francoski zrakoplov.

Pričel je prelet morje med Anglijo in Francijo. Podoben je ta stroj skoraj potič z velikanskimi pruti. Dolg je 35 čevljev. V sredini ima motor za 25 konjskih moči in tehto 400 funtov. Vijak naredi 1200 obočev v minut. Narejen je iz lesa in aluminija. Ko je Ble-riot prvič se dvignil nad morem, da pride na angleško obrežje po znaku, je dejal izumitelji motorja v zrakoplovu: "Saj veste, da riskiram življenje!" Izumitelji mu je pa odvrnil: "Le naprej, kar sem svojega motora gotov." In Ble-riot je prisel v 43 minutah iz Francije v Anglijo, kar je daljina približno 31 milij. To je zgodilo 25. julija 1909. Pri Bayley Co. razstavljen zrakoplov je natančni posnetek Ble-riota, katerega je slednji dan naredil na Francoskem.

Kdor ga ni že videl, naj si ga ogledati, ker vstopinja na prost.

— Zadnjih šest mesecov se je v Zjed. državah naredilo.

— Po poročilu zadržavnega u-

rade je danes \$3.122.154.538 denara v kroženju.

— V Richmondu, Va. je včeraj popolnje zgorelo tamošnje sklopovalce. Skodo

**VELIKANSKA
AMERIKA**

V tisku in petek.
Slov. tiskovna družba
America.

Naročnina:
ZA AMERIKO \$2.00
ZA EVROPO \$3.00
ZA CLEVELAND po pošti... \$1.50
Postomezne številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisa in osobnosti, se ne sprejemajo.

Vse plima, dopisi in denari so posiljajo na:
Tiskovna družba "AMERIKA"
5819 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Clevelandka "AMERIKA"
Issued Tuesday and Friday
Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
(a corporation.)
5819 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenians
(Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere).

Advertising rates on request.
Tel. City Central 7387-R.

Entered as second-class matter January 5, 1909, at the post office at Cleveland, Ohio, under the Act of Mar. 3, 1879.

No. 3, Tue. Jan. 11, '10, Vol. III

DELAVSKO VPRASANJE

Dananes ni druga bolj imenitnega vprašanja v našem življenju, okoli katerega bi se vrtelo tolkko drugih vprašanj kot je bilo delavsko vprašanje. Časopis posvečuje cele kolone ramnim delavskim razmeram, in sicer časopisje kar po vrsti, brez razlike verskega preprinjanja in indiferentnosti. S tem vprašanjem se peca celo "napredno", "svobodomiselno" ali kakor se enako časopisje se menijo: zastopnike enakega vabilna imamo tudi v Chicagi, ki se ne pojavi z delavskim vprašanjem edino zato, ker "ne" danas so zadnji nekoc pisanje o "Union tečih."

Pokazati se hoče naš list v priljubljenih številkah o tem vabilnu vprašanju, razjasniti nekoliko v drugi lici delavsko vprašanje, kot je bila to sedaj vredna pri enih, ki o tem mnogo ne mejo.

Delavsko stanje je del velikega socialnega vprašanja, ki se je razvilo na polju ljudskega življenja vseh zmotenih verskih, političnih in gospodarskih načel. Sedaj, v današnji dobi, smo šele v prizetku tega vprašanja, ki postane vedno večji in resnejši; temeljito in vsestransko ga bodemo mogli še le soditi pozneje, ko se bo pokazalo socialno-demokratično načrtovanje vseh svojih pogubnih zmotah. Potem bodo druge do dne obravnavali ta predmet z novimi dejstvi v roki in dokazovali resnico, ki so jo vselej dokazovali vse dogodki v svetovni zgodovini in jo bodo dokazovali tudi nadalje, da more je krasnost pomogati delavskemu stanu.

Delavsko vprašanje se peča v bistvu z vprašanjem, kako se morajo delavci preživeti. (Gre se za to: kakšno mesto naj zavzamejo delavci po zahodnih pravicnosti v družbenem organizmu...) Tako je tudi vabilno vprašanje, koliko bodo delavci v razmerju z drugim stanovi. Med delavci stejemo tudi male obrtnike in posnetnike. Delavsko vprašanje je važnejše, kakor političko. Kadar posluša govor na raznih volivnih shodih, zborovih, podeli in bera dnevnega časopisa, skoraj misli, da je politika najbolj važna na svetu. Pohištvo vprašanja so le važna za najhen del ljudstva, za one, ki se bore s peresom.

Mugokrat se pa po politično vprašanju in delavsko nekako pojavi. To nastane tedaj, kada bo politika iskati delavce in svoje namene. Delavci bomo rečali sedi pač pa so delavci drugih strank in ko dober strankarški namen, tedaj so pa vsepih pripusčeni znameniti, sveti usoti. Lut-

stvo se tukaj sledi. S svojo ravo mora čestokrat priboriti epidemija suspendiranja v Jolietu. Izključili so tri najboljše člane Jednote, ker niso trobili politična stranka hvali sama sebe, zbira delavce ob raznih prilikah, da delujejo v njeno korist, pa odra ljudstvo. Torej je delavsko vprašanje bolj važno kot vsa druga. Omo ima najvišji najobširnejši pomen. Peča se s tem kar ljudstvo vzdvan tare, s skrbjo, kako naj se preziv: delavec in njegova družina. In ta skrb tolmači mišenje, žalost in veselje delavškega stanu.

Za delo nezmožni delavec, ki si ni mogel nicesar prihraniti, je navezan na drugih pomoci. In takih je mnogo. Do dela vsi revnji na svetu so za delo nezmožni udje delavškega stanu. Ti potrebujejo podporo. Zavode, kjer se po možnosti skrb za nje, kakor bolnice, ubožnice, hirnalnice je ustavil krščanski duh. Nas ek je sicer te zavode odtrgal cerkev, a v resnicu se živi od vseh. Vse poskuša današnjino razmazostvo, da zatre spomin na te zavode, a če se je tudi drugo vse doseglo, jedne zveznjihov s krščanstvom ne bo mogel nedi raztrgati, namreč veze po duhu. Pogansko teza delovanja ni poznala, zato se razčanstvo jih je vzbudilo.

(Dalje prihodnje.)

NAJNOVEJSE LOPOVSTVO

Kdor vzame v roke glasilo Jolietke Jednote, bo bral na temi strani, da so "skrbni oče".

Jednote zopet pregnali nečaj svojih očev iz hleva. In vzrok? Pri društvo v Newburgu je neki Klokar, največji zdražbar, kar se jih dobri v Clevelandu. Iste Klokar je dosledno nasprotoval vsem društvenim pravilom in se smejal društvenim uradnikom v obrazu, raditega ga je celo društvo suspendiralo, kar je že zdavnaj zaslužil. Toda društvo ni razumalo, da se človeka, ki zanje državljene postave, ne sme suspendirati, če je isti agent Jolietkega pogrebničnika; to je mrtven greh; tudi če bi tak agent osleparil društvo za celo blagajno. Bog obvaruj ga suspendirati! On ima mogočno zaščito pri Jolietkemu "skrbnem očetu". Jednote, ki ne prestano "priliva" Jednoti, No. Klokar je bil suspendiran, in se je takoj zatekel k pogrebničniku v Joliet. Ta mu je takoj pritekel na pomoč.

Zakaj tudi ne, saj je pogrebni "skrbni oče" svojih bacilov. Protipostavno je takoj suspendiralo kar tri uradnike društva sv. Lovrenca ter ZA-GROZIL CELEMU DRUSTVU, DA GA BODE VRGELI, JEDNOTE, CE OMENJENEGA ZDRAŽBARJA NE VZAMEJO NAZAJ V DRUSTVO.

Sedaj pa člani in članice Jednote: Ali ste videli, kdo je volk v Jolietu? Ali ste videli, kdo je pogrebni "Jednote"? Ali ste videli, kdo je ta "skrbni oče", ki tako "PRILIVA" Jednote? Vse ste videli. Videli ste, da tirajo najboljje jednotne člane iz Jednote, ki so več delovali za Jednote kot jolietki pogrebni. Videli ste, da je kdo tolbic vrog glavnega predsednika, da se sme norečati iz celega društva, in je zato javno pohvaljen v glasilu, dočim se razsodni možje, ki delujejo v blagor društva in Jednote mečajo iz Jednote. Vstanite na dan, ker će molčite, bude trajalo to tako dolgo, da bo nadzadne pogrebni sam pri Jednote in pograbil denar, ker vas bodo že zdavnaj iztrili iz New Jerseyja na vrsto.

Brata zrakoplovca Wrighta imata obilno posla s sodnijami, ker tožita vse, kar poskuša po zraku letati. Ce bo šlo takoj naprej, pride kmalu moskito iz New Jerseyja na vrsto.

Popjde se solit z vašim albumom! Prav radi ga vam pošljemo nazaj, da nabroseste notri vse svinjarje, ki ste jih zatrželi med ljudi potom svojega strupenega "liberalstva."

Brata zrakoplovca Wrighta imata obilno posla s sodnijami, ker tožita vse, kar poskuša po zraku letati. Ce bo šlo takoj naprej, pride kmalu moskito iz New Jerseyja na vrsto.

Stara domovina.

KRANJSKO.

Umrl je v Sp. Domžalah v 60. svoje starosti od kapi zaret R. Mayer, tovarnar slamnikov, načelnik prostovoljnega gasilnega društva v Stobi.

Umrla je v Ljubljani gospa Avgusta Lapajne, vdova v starosti 74 let. — Umrla je gospa Ana Suppan, vdova bivšega župana in ravnatelja "Kranjske hranilnice."

V Jednotnem "kevdru" v Jolietu so se zadnjič tepli. Pitanj so bili kot muhe. Je, je, zakaj pa pobitajo kvodore, če nih ne zapili.

Celo hipo gredo zidat za enega človeka in za nekaj parjurje. Vprašali bi radi, koliko eden in sirot se je že najedlo jednotnega kamenja v ilovici, in koliko mrtvinskih krstov so zabilis čebli, ki so v plankah?

Zadnje čase zopet vinda epidemija suspendiranja v Jolietu. Izključili so tri najboljše člane Jednote, ker niso trobili Preželj, 56 let.

Umor na Begunjščici na Krškem, ki je vzbudil v vseh krogih največjo senzacijo, je opozoril vso javnost na navado nemških grajskih, proti kateri se bo treba odločno upreti. Prihajajoči mesec nas Slovenske vladice ti nemški grajski v deželo tuje ljudi ki ne znajo na rodnega jezika, ki naroda, med katerim jim je živeti, ne poznajo in ga ne marajo, časih pa ga tudi sovražijo. Ti nemški, grajski uslužnenci nastopajo proti ljudstvu navadno tako kakor so nastopali valpi v časih tlače. Grajski uslužnenci in kmetsko ljudstvo nista nikjer prijatelji, powsod je med njimi naravno nasprotnje, ki je toliko ostrejše, če je grajski uslužnec tmeje. To nasprotno osvetljuje tudi grozni umor na Begunjščici. Nemški grajski bili gotovo lahko njeni domači ljudi, med katerimi je dovolj zadostno sposobnih za grajske službe, a tega necejo iz narodnega nasprotja. Kam to doveže, kaže umor na Begunjščici.

Ce kdo zasluži tako ime, ga Svobodasi v Chicago. Kako smo že zadnje povedali, je njih list gujošice, kmor se živila največje blato na svetu:

Le poglejte, kaj ste zadnjič nekaj pisali o neki "epizodi" iz samostanskega zidovja? There is a reason for "prison again".

Glede "novopečenega urednika": To je isti človek, ki je svoje dni bil pri listu, iz katerega vi sedaj klanjate cele kolone.

Sicer, kaj pa vendar? Mogroče "napredni", "svobodomiseln", ali kaj vrata? V cenniku knjig je priporočate najboljše katoliške povesti. But we are for business, business, and be it pure or dirty. To je refrain vašega mišenja.

In te cene knjig! Skoraj 50% dražje kot kje drugje. See "Dolina krvi" \$2.10. Ista knjiga je katoliška in velja pri nas samo \$1.50. Pri "naprednih" je 60 centov dražja.

Preskrbeli budem, da prisnerkam Panle v Chicago in si nekaj ogleda tamšnjo zalogo. Poročilo bude zelo zavabno.

Glede onih litani, ki jih mojih "Svobodasi" na 2. strani svoje brulzge v Cuyahoga County: Auch solche Kautze muss es geben, kot je rekli pokojni Goethe.

Vi kričite in psujete kot stekli psi na vse, kar vam nimate. In kar vam ni prav, isto je že principijelno dobro za vsega drugega.

Sicer pa sami ne verujete, kar pišete. Vaš list je dober, samo če je polu nekajko začavljanja na "tarje", kjer kaže, na delavce in sploh na vse, kar ni v soglasju z vašo možno.

Pojdite se solit z vašim albumom! Prav radi ga vam pošljemo nazaj, da nabroseste notri vse svinjarje, ki ste jih zatrželi med ljudi potom svojega strupenega "liberalstva."

Brata zrakoplovca Wrighta imata obilno posla s sodnijami, ker tožita vse, kar poskuša po zraku letati. Ce bo šlo takoj naprej, pride kmalu moskito iz New Jerseyja na vrsto.

Iz litijškega okraja. Pred nekaj dnevi je umrl v laškem okraju na Sp. Stajerskem Ber'd Prime, občinski obozec občine Smartno pri Litiji, kamor je prišel malokrat, ker mu tam niso bili naklonjeni. Rodil se je Perme leta 1829 v Libergi pri Smartnem, okraj Litija.

Tativna. Dne 10. decembra sta bila posestniku Ivanu Brenetu v Lavrovcu pri Sori št. 1, ukraden dva bankovca po 100 kron. Orožništvo po storilcu marljivo poizveduje.

Velika plast zemlje iz Gradu v Ljubljani se je utrgala in je bila Ahinova, podomac Svetecarjeva v nevarnosti, da je ne podre plast na cesto.

Umrla je 21. dec. ponoči ob 2. uri v Prešernovih ulicah v vso starosti 92 let Marija Vesel. Ranjna je živila občeznana in spodovanski trgovci ter Jelkib vsočki starosti skoraj do zadnjega časa samostojno vodila svojo obrt. Nadalje so umrli Matija Spreitzer strojvodja juž. železnice v pokonji starži let; Francska Šterlej, na posestnici v Rožni ulici, Jeri, Karelji, Francska Šterlej,

profesor Stanislav Cilingirov.

Prevodi so točni, a razloček med izvirnikom in prevodom je veikanski, ker bolgarski ni tako blagoljubna kakor slovenski jezik.

Razput mestnega občinskega sveta v Zagrebu je baje govor na svet in se izvrsti te dni. Do novih volitev bo vodil občinske posle komisar.

POSLJI \$2.00
za en galon dobré whisky, jednake oni \$3.50. — \$5.00 whisky za \$3.00 galon.

Fino Kal. zganje \$3.00 galon, Velika zalog, garniranti likerjev po značnih cenah. Pošiljaj v prostih zavojih na dom.

East 453 J. ali Central 6619 R. A. COHN, prodaja zganja na debelo.

5819 St. Clair Ave. Stiri hiše od 55. ceste.

**Angleščina
brez učitelja.**

po navodilih:

Slovensko - angleške slovnic.

Slovensko-angleškega tolmača

in Angleško - sloven. slovarja.

Vse tri knjige v eni stani le \$1.

in je dobis pri

V. J. KUBELKA,

538 W. 145 St. New York. N.Y.

PISITE PO CENIK KVNU!

Vedno pri rokah.

Zdravnik je mogoče daleč od Vas, toda ako imate doma staro in vredno nemško domačo zdravilo

Dr. RICHTERJEV

Sidro Pain Expeller,

zamorete se vedno boriti tudi proti hudim napadom reumatizma, neuralgije, prehlajenja, bolzni v prsi in hrbitu. One ima 35letni rekord svojega uspeha.

Brez varnostne zaščite "sidro" ni prav.

25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

Novo Odlikovanje!

DR. FERDINAND HARTMANN

je bil od zdravniškega zborna jednoglasno izvoljen

ZA PRVEGA PRIMARIJA V NEW YORKU

To novo odlikovanje našega zdravnika je velika zreča za Vas, kateri ste bolni slabii in nemodni.

PAZITE Dr. Ferd. Hartmann veli: „Poprij nego pišete kateremu zdravniku in poprij predno pričnete rabiti kakšna zdravila — opisite iskreno in brez sramovanja svojo bolezni in pršite ga za svet, kaj Vam je storiti. On trdi, da večina bolezni, na katerih naši mojki trpijo, prihaja

Polaganje cevi za vodo in plin, kopeli itd. Se pripoveda rojakom. Cent 8873 R.

(Nadajevanje.)

Ali nini se se razkresile vse zadeve, ko se je na ovinku posvetil visok ogenj. Radovan je hipoma upadel pogum, pred kemi se mu je posvetil Tunjušov obraz — Protegnil je konja in tako silo, da se je popel na zadnje noge.

Ko je prevladal prvi strah in premisli, da Tunjuš ne more se priti iz Bizanca, se ga je lotila vnočje srčnost in je jedal korakom proti ognju. Kmalu je zagledal voz, konje, sulice, ljudi.

"Tygovi," je razsodil in pozval.

Ko se je približal, pozdravil je od daleč:

"Pax — cirene — pax — pax!"

Ogњu so se dvignile senke in segje po kopijih.

"Pax — cirene — pax," je klical Radovan in zagadel na phuk.

Bogat oboroženi vojniki so ga obrožili in vprašali, kdo in kam.

Medtem se je razgrnil majhen šotor, k ognju je stopil pred Radovana visok, trgovski običen gospod in zagromel nad njim: "Kaj isčeš — Hun?"

Tedaj pa je redec izbuli oči razkril roke, skozi široko odprt usta bučal, neslovovan ali, dokler ni izbruhnil:

"Oj Numida!"

XX

Gospodski trgovec s temnom polti obrazom je ob Radovanem vzhliku odstopil za krok nazaj. V temne oblake je nagnanil čelo. Kakor znani odimev, ki zadoni preko kipečkih valov pa utone v burji, se nista zdel glas, ki je udaril iz Hunovih kosmatih prs. Strmel je občinstvo v jecajočega Hun-Radovana. Vse spremstvo je skalo povelja, roke ob drogih kopij in na mečevih ročnikih.

"Kaj blebečeš, Hun? O kam najas, da izgovarjaš neznamo?"

Trgovčev glas je zvenel tuje, zadirčno. Radovana je popadla skrb. Ce se je zmotil... Oti se je na spremstvo. Neznami, reani obrazi. Na njih nikakoga usmiljenja; vsaka guha, vse poteze — kakor iz jekla. Radovan se je praklonil trgovcu v veliki ponizioni.

"Velmožni, ne streljaj strelic iz svojega obličja na potnike. M ti prinaša mir in nosi vse svet skrnosti. Naj tvoje brezmejne velikodusnost podudi mno popotniku. Tako ti Krist je pokesaš se!"

Trgovec je pazil na starčev glas s temkim posluhom. Dajni odimev se je cedjal bolj blizu. Nekaj kakor znana povest, mu je vstajalo v duši.

"Izvoli za menoj v šator!"

Za trgovcem in potnikom se je struila zavesa ob vhodu. Spremljevalci so zapicili kopja v zemljo in se zbrali ob ogaju.

"Govori, Hun! Pod šatorom umre tvoje beside. Zaupaj!"

Radovan se je ob vesli lučki oti v trgovčeve oči.

"Naj me sreča volkodlak, če mi Numida."

"Prejanost, poslušaj! Prelesati ne bo v moji besedi! — Hun — si mi rekel, ker si me pogledal. Toda nisem Slovenec, pevec, ki cestujim od severa na jug in z juga na sever. Gradišča Slovencev me goste, in Bizanc odpira taberne, ko zavije moja strana. In ne samo taberne — godel sem pred teapotom, v vili Epafroditova vejaka sem prebival..."

Trgovec je stisnil ustnice in se nagnil na mehko perzijske koze in se uslajal ob godcevi radosti.

"Radovane, razodeni mi črte, si se pohuni!"

Godec je zaklenil palec in kaže, da bi vlovl dolgo brado.

"Počema sem se pohuni! To je važna ukana! Tako važna in imenitna, da bo deveti rod se pel pesmi o nji. Toda sedaj na vprašaj dalje. Ko bi ti razdeval, pograbila bi me takalost in ugriznil tolik gnev, da ga ne utolaži niti Epafroditovo vino. Jutri povev. In ti e boš čudil, da ti preminejo tri noči brez spanja. Pomni tri cel noči! Ali sdaj mi govoriti o Epafroditu, o Ireni."

"Oba oteta, oba srečna!"

"Pri Perunu, ni bilo zastonja te trpljenje! Pripoveduj!"

"Povej mi ti, kje je Iztok. Do njega me posilja Epafrodit. Pogubu ste stekli, to je jasno. Ali še misli vrli barbar na Izreho? Ona golči za njim kakor golobica, če ji v pomladni ubije strelca razposajenega dečka njenega družeta."

"Ce se misli nano? Tedaj morda ne, kadar pobija in kolje sovraža. Ne ves, Ante je pavil in porazkropil kakor kragulj vrtinec piščet. On ti je boja kakor neresec."

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen!

Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"

"Ne izgovarjal teh imen! Nini nadigne nata istemu, ki je napisal!"